

วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

ในบทที่กล่าวด้วยวิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูลนี้ ผู้วิจัยจะเสนอรายละเอียดโดยลำดับคือ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชั้นปีสุดท้าย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงและระดับปริญญาตรี
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษาของนักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชั้นปีสุดท้าย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงและระดับปริญญาตรี

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยนักศึกษาวิทยาลัยครู ชั้นปีสุดท้าย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรี ที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2523

นักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชั้นปีสุดท้าย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง สุ่มมาจากทุกวิทยาลัย ๆ ละ ร้อยละ 10 โดยวิธีสุ่มแบบง่าย จำนวน 513 คน

นักศึกษาวิทยาลัยครูในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ชั้นปีสุดท้าย ระดับ
ปริญญาตรี สุ่มมาจากทุกวิทยาลัย ๆ ละ ร้อยละ 25 โดยวิธีสุ่มแบบง่าย จำนวน
288 คน

รวมตัวอย่างประชากรทั้งหมดที่ใช้ในการวิจัย 801 คน ดังรายละเอียด
ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละวิทยาลัยครูจำแนกตาม
กลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยครู	จำนวน		รวม
	ป.กศ.สูง	ปริญญาตรี	
นครราชสีมา	91	40	131
บุรีรัมย์	69	43	112
สุรินทร์	53	ไม่มี	53
อุบลราชธานี	52	52	104
อุดรธานี	57	44	101
สกลนคร	42	37	79
มหาสารคาม	112	72	184
เลย	37	ไม่มี	37
รวม	513	288	801

จุดมุ่งหมายของการศึกษา	ขอ 7-18
องค์ประกอบของการศึกษาแยกออกเป็น	
หลักสูตร	ขอ 19-22
ครู	ขอ 23-28
ผู้เรียน	ขอ 29-32
โรงเรียน	ขอ 33-37
กระบวนการเรียนการสอน	ขอ 38-45

ส่วนการเรียงชื่อย่อยจากขอ ก-จ ของแต่ละข้อนั้น ไม่เรียงเป็นระบบ
 ใดอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ได้เรียงจากการสุ่มแบบง่าย โดยวิธีการจับสลาก รวมแบบ
 สำนวนทั้ง 2 ตอน จำนวน 52 ข้อ

2. การตอบ

ตอนที่ 1 ผู้ตอบจะต้องอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วกาเครื่องหมาย
 X ทั้ตัวอักษรในกรณษาคำตอบที่เตรียมไว้ให้

ตอนที่ 2 ผู้ตอบจะต้องอ่านข้อความในแต่ละข้อโดยใคร่ครวญ ซึ่งมี
 ข้อความอยู่ชดละ 5 ชื่อย่อย ในแต่ละชื่อย่อยจะแทนแนวคิดทางการศึกษาของปรัชญา
 การศึกษาแต่ละลัทธิ แล้วพิจารณาข้อความแต่ละข้อโดยรอบคอบว่าข้อความใดตรงกับ
 ความคิด ความรู้สึกและความเชื่อของผู้ตอบมากที่สุด เสร็จแล้วกาเครื่องหมาย X
 ทั้ตัวอักษรลงในกรณษาคำตอบที่เตรียมไว้ให้

3. การสร้างแบบสำรวจ

คำถามตอนที่ 1 ตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ ผู้วิจัยสร้าง
 จากการคนควาเอกสารการวิจัยทาง ๆ และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คำถามตอนที่ 2 ตามแนวคิดทางานปรัชญาการศึกษา ผู้วิจัยได้

ดำเนินการสร้างเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้า หนังสือ ตำรา และบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา สาระถกนิยม นิตินิยม พัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม และอรรถกถานิยมอย่างกว้างขวาง

2. จากชั้นตอนในข้อ 1 ผู้วิจัยทำเอกสารเปรียบเทียบปรัชญาการศึกษาทั้ง 5 ลัทธิขึ้น โดยแยกหัวข้อในการเปรียบเทียบเป็น 4 หัวข้อคือ ความหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน การกำหนดหัวข้อเป็น 4 หัวข้อนั้น ผู้วิจัยอาศัยแนวและประยุกต์จากหนังสือ ปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น ของรองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูริย์ สินลารัตน์ และจากหนังสือ Foundations for a Philosophy of Education ของกรูเบอร์ (Frederick C. Gruber)

3. จากข้อความการเปรียบเทียบในข้อ 2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจปรัชญาการศึกษาตนเองแบบขั้น แบบสำรวจปรัชญาการศึกษามัธยมศึกษา มีจำนวนคำถามรวม 49 ข้อ รวมขอยอด 245 ข้อ

4. การแก้ไขปรับปรุงแบบสำรวจ

ครั้งที่ 1 ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจปรัชญาการศึกษามัธยมศึกษาไปให้นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ที่เรียนวิชาปรัชญาการศึกษามาแล้ว แก้ไขและให้ข้อเสนอแนะ เมื่อประมวลข้อเสนอแนะตามความเห็นของนิสิตดังกล่าวแล้ว ผู้วิจัยได้ตัดจำนวนข้อทิ้งไป 4 ข้อ เหลือ 45 ข้อ ในจำนวน 45 ข้อนั้น มีข้อที่ต้องแก้ไข และข้อที่ไม่กองแก้ไขดังนี้ (เลขข้อที่กล่าวถึงนี้เป็นเลขข้อในฉบับจริงที่ผู้วิจัยได้จากภาคผนวก)

ขอที่ห้องแก้ไข

1,3,4,5,8,10,11,12,
15,17,18,19,20,21,
23,25,26,31,33,35,
36 และ 37

ขอที่ไม่ต้องแก้ไข

2,6,7,9,13,14,16,22,24,
27,28,29,30,32,34,38,39,
40,41,42,43,44 และ 45

ครั้งที่ 2 ผู้วิจัยไ้้นำแบบสำรวจจากการแก้ไขในครั้งที่ 1 ไปให้นิสิต
ปริญญาโท ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำนวน 28 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ที่เรียนวิชาปรัชญาการศึกษามาแล้ว แก้ไข
และให้ข้อเสนอแนะ เมื่อประมวลขอเสนอแนะตามความเห็นของนิสิตดังกล่าวแล้ว
ปรากฏว่าไม่ตองตัดข้อใดทิ้งเลย และมีขอที่ตองแก้ไข และขอที่ไม่ตองแก้ไขดังนี้
(เลขขอที่กล่าวถึงนี้เป็นเลขขอในฉบับจริงที่ใช่วิจัย อาจดูได้จากภาคผนวก)

ขอที่ตองแก้ไข

1,2,3,4,5,6,7,8,9,
10,11,12,13,14,15,
16,17,19,20,21,22,
23,24,25,26,27,29,
30,31,32,33,34,35,
36,37,38,40,41,42,
44 และ 45

ขอที่ไม่ตองแก้ไข

18,28,39 และ 43

ครั้งที่ 3 ผู้วิจัยนำแบบสำรวจจากการแก้ไขในครั้งที่ 2 ไปให้อาจารย์
ที่ปรึกษาภาครุโทยาให้คำแนะนำ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะ

5. การตรวจสอบความตรงของแบบสำรวจ แบบสำรวจที่ใช้ในการวิจัย ที่ได้รับการแก้ไขทุกชิ้นก่อนแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งใหนูเชิญรายชื่อทางานปรัชญาการศึกษา จำนวน 5 ท่าน คัดลึนความตรงของแบบสำรวจ ผู้เชิญรายชื่อทั้ง 5 ท่านคือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บรรจง จันทรสา ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
2. อาจารย์ ดร.ศักดา ปรากฏประทานพร ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
3. อาจารย์ ดร.กิติมา ปรีดิ์คิลิก ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนา ทุงถวัลย์ ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะ ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภร ศรีแสน ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

ทั้งนี้ใเคย มีเกณฑ์ของความตรงว่า ถ้าข้อความใเคยเชิญรายชื่อจำนวน 3 ท่าน ตอบว่าใช่แนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาการศึกษาลัทธิในั้น ๆ ผู้วิจัยก็จะถือ เกณฑ์ในั้น ว่าใช่และนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป และหากมีผู้เชิญรายชื่อทางานใเคยเสนอแนะและใเคย ลึคเห็นเพิ่มเติม ผู้วิจัยก็จะแก้ไขตามขอเสนอแนะในั้น ถ้ามีผู้เชิญรายชื่อจำนวน 3 ท่าน ตอบว่าไม่ใช่แนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาการศึกษาลัทธิในั้น ๆ ผู้วิจัยก็จะถือ เกณฑ์ในั้นว่าไม่ใช่ และจะนำไปปรับปรุงแก้ไขใใหม่ แล้วใให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ใเป็น ผู้คัดลึน จากการตรวจสอบความตรงของแบบสำรวจ ปรากฏว่าขอความทุกขอ ใเคย แนวคิดทางการศึกษาของปรัชญาการศึกษาลัทธิในั้น ๆ และมีขอใเคยแก้ไขตามข้อเสนอแนะของใเคยเชิญรายชื่อใเคย (เลขขอและอักษรขออยุใที่กล่าวถึงในี้เป็น เลขขอและอักษรขอ อยุใใฉบับจริงใที่ใช้ใในการวิจัย อาจคุใเคยจากภาคผนวก)

ข้อ	ข้อสอบ
1	ข ค
3	จ
5	ค จ
6	ก ข
8	ง จ
9	ก ค จ
10	ค จ
13	ก ข
14	ค ง จ
16	ค
19	จ
20	ข
32	ง
33	ก

6. การหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจที่ได้แก้ไข ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูนครราชสีมา ชั้นปีสุดท้าย ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง จำนวน 41 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ โดยวิธีสอบซ้ำ โดยใช้สูตร¹

$$r_{xy} = \frac{N \sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N \sum X^2 - (\sum X)^2] [N \sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

¹ ประคอง วรรณสุต, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2520), หน้า 108.

เมื่อ	r	=	ค่าสหสัมพันธ์
	N	=	จำนวนตัวอย่างประชากร
	$\sum X$, $\sum Y$	=	ผลรวมของคะแนนสอบครั้งแรกและครั้งที่ หลังตามลำดับ
	$\sum XY$	=	ผลรวมของคะแนนสอบครั้งแรกและครั้งที่ หลังคูณกัน
	$\sum X^2$, $\sum Y^2$	=	ผลรวมของคะแนนสอบครั้งแรกและครั้งที่ หลังแต่ละตัวคูณกันตามลำดับ

ปรากฏค่าความเที่ยงของแบบสำรวจดังนี้

1. สารัตถนิยม 0.5470
2. นิรันตรนิยม 0.4455¹
3. พิพัฒนาการนิยม 0.7198
4. ปฏิรูปนิยม 0.5108
5. อุดมิกาวนิยม 0.3294²

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งและเก็บคืนแบบสำรวจด้วยตัวเองจากวิทยาลัยครู ภาควิชา บัณฑิต
อุดรธานี และสภามหาวิทยาลัยครูเลย มหาสารคาม อุดรธานี สกลนคร
ผู้วิจัย ได้ใหญ่ไกลซิดส่งและเก็บคืน แล้วส่งใหญ่วิจัยทางไปรษณีย์

¹ เป็นค่าความเที่ยงในระดับปานกลาง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นับ
ว่าเป็นค่าความเที่ยงที่ใช้ได้ Billy Curney, and George Robb, Research in
Education : An Introduction (Hinsdale, Illinois, Dryden Press,
1971), p.100, 310.

² เป็นค่าความเที่ยงในระดับต่ำ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นับเป็นค่า
ความเที่ยงที่ใช้ได้ Ibid.

แบบสำรวจที่ส่งไปทั้งสิ้นจำนวน 801 ฉบับ ได้คืนมา 619 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.27 ดังจำแนกรายละเอียดยกกรมตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจจำแนกตามวิทยาลัยครูและกลุ่มตัวอย่าง

วิทยาลัยครู	ป.กศ.สง			ปริญญาตรี			รวม		
	สง	รับคืน	ร้อยละ	สง	รับคืน	ร้อยละ	สง	รับคืน	ร้อยละ
นครราชสีมา	91	83	91.20	40	38	95.00	131	121	92.36
บุรีรัมย์	69	49	71.04	43	30	67.76	112	79	70.53
สุรินทร์	53	48	90.56	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	53	48	90.56
อุบลราชธานี	52	36	69.23	52	37	71.15	105	73	70.19
อุดรธานี	57	50	87.71	44	40	90.90	101	90	89.10
สกลนคร	42	29	69.04	37	25	67.56	79	54	68.35
มหาสารคาม	112	77	68.75	72	51	70.85	184	128	69.56
เลย	37	27	70.20	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	37	26	70.20
รวม	513	398	77.58	288	221	76.75	801	619	77.27

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การตรวจให้คะแนน

ตอนที่ 1 ข้อมูลแสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสำรวจในชั้น เสด็จระดับการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ วิทยาลัยครูที่กำลังศึกษาอยู่ สถาบันการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในวิทยาลัยครู อายุ พื้นฐานทางครอบครัว ภูมิภาค เน้นเป็นตารางหา ค่าความถี่ และร้อยละ ประกอบคำบรรยาย ทั้งนี้การยดละเอียดจุดศนิยม 2 ตำแหน่งตามที่นิยมกัน

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษา ตรวจให้คะแนนโดยแยกออกเป็นแต่ละลัทธิปรัชญาการศึกษา และแต่ละลัทธิปรัชญาการศึกษาแยกให้คะแนนเป็น 4 ด้านคือ ด้านความหมายของการศึกษา จุดมุ่งหมายของการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน แล้ววิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า ที ทั้งนี้ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที ที่คำนวณได้ใช้จุดศนิยม 4 ตำแหน่ง เพื่อให้ได้ค่าที่ละเอียดและแน่นอนกว่าทศนิยม 2 ตำแหน่ง

2. การหาค่าเฉลี่ยของแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษา

สูตร¹

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

¹Bruce W. Tuckman, Conducting Educational Research
(New York : Harcourt Brace Jovanovich, Inc., 1978), p.250.

3. การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวคิดทางงานปรัชญาการศึกษา

สูตร¹

$$s = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s = ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum x$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

4. การทดสอบค่า t

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ t = ค่าที่พิจารณา t -distribution
ของ independent group

\bar{X}_1, \bar{X}_2 = คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ

S_1^2, S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1 และที่ 2
ตามลำดับ

n_1, n_2 = จำนวนคนในกลุ่มที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับ

¹Tuckman, Conducting Educational Research, p.251.